

ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ «ІНІЦІАТИВА»

**СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ
РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ У ПОСТКРИЗОВИЙ
ПЕРІОД**

Львів – 2013

**ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
«ІНІЦІАТИВА»**

Матеріали

**II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД»**

18-19 березня 2013 р., м. Львів

Львів – 2013

*За повного або часткового відтворення матеріалів даної публікації
посилання на видання обов'язкове*

**Стратегічні напрями розвитку національної економіки у
посткризовий період** : Зб. матеріалів міжнародної науково-
практичної інтернет-конференції / За заг. ред. В.В. Засадко. – Львів:
ЦСЕД «Ініціатива», 2013. – 272 с.

Електронна версія: <http://www.iniciative.org.ua/>.

Збірник статей містить результати роботи наукових співробітників, викладачів, докторантів, аспірантів і студентів України та зарубіжжя, які розглядають теоретичні і прикладні аспекти розвитку національної економіки у посткризовий період.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових положень, а таж точність наведених фактів, цитат та інших відомостей відповідальність несуть автори.

© Центр соціально-економічних
досліджень «Ініціатива»

структурною побудовою (деталізований опис кожного з стратегічних напрямів розвитку промисловості республіки); за компетенціями турецької стратегії (чітко зазначені організації, що несуть відповідальність за виконання стратегії); за євроінтеграційним вектором; за орієнтацією на розвиток МСП; за спрямованістю на скорочення диспропорцій між рівнями промислового розвитку регіонів. Додамо, що в українському документі наведені фінансові витрати та розрахована ефективність проектів, на відміну від турецького.

Отже, розвиненість інституціональної інфраструктури в Туреччині проявляється в узгодженості та гармонізації політик всіх ланок організаційно-інституціональної структури держави, що дозволяє максимально ефективно регулювати економічну діяльність. Важливим аспектом є використання позитивного досвіду європейської інтеграції та координація з політикою економічного розвитку ЄС.

Література:

1. Хрупка В. Туреччина: інноваційна переорієнтація економіки в умовах світової фінансово-економічної кризи / Хвиля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hvylya.org/component/content/article/6616.html>.

2. Dikbaş A. ETP: European Technology Platforms – A challenge for Turkey's strategic innovation agenda / ITU, 2006 // A. Dikbaş, I. Akkoynun [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.az.itu.edu.tr/downloads/papers/vol03-12/pdf/07dikbas-03n1-2.pdf>.

3. Science, Technology and Innovation Policy Documents / Technology Development and Innovation Policy of Turkey [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ttgiv.org.tr/en/policy-documents>.

Мохненко А. С.

Інституційне забезпечення інвестиційного розвитку сільського господарства

Процеси інвестиційного забезпечення сільського господарства в умовах ринкової економіки набувають все більшого значення. Саме вони є основою залучення коштів і створення виробничого потенціалу аграрного сектора економіки. Нагальним завданням постає створення умов активізації інвестиційної діяльності в сільському господарстві та зокрема у фермерських господарствах, розширення та збільшення

вкладень в аграрну економіку і на цій основі підвищення ефективності господарювання, збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, покращення соціально-економічної ситуації на селі.

В останні роки хоча і стало можливим на законних підставах інвестувати іноземний капітал у нашу економіку, але сучасний інвестиційний клімат в Україні західними інвестиційними інститутами оцінюється менш сприятливим в порівнянні зі східноєвропейськими державами. Україна по надійності інвестування займає близько 100-у позицію.

Не можна недооцінювати підприємцям і те, що інвестиційна сфера нинішньої України характеризується впливом на неї багатьох негативних факторів.

Масштабне і тривале здійснення інвестицій в основний капітал окремих галузей, сфер і видів діяльності змінює існуючу в сільському господарстві структурність. Для прискорення інвестиційних процесів і підвищення інноваційної сприйнятливості сільського господарства необхідний ефективний механізм інвестиційного забезпечення, що представляє собою сукупність взаємопов'язаних форм, методів і важелів, що сприяють задоволенню потреби в інвестиційних ресурсах. Змістовно даний механізм складається з наступних елементів: нормативно-правове, інституціональне, організаційно-економічне, фінансове й інформаційне забезпечення ефективного інвестування.

Нормативно-правове забезпечення є першочерговим у створенні умов для успішного проведення інвестиційної діяльності, оскільки визначає правила взаємодії економічних суб'єктів із приводу руху інвестиційних ресурсів. Організаційно-економічне забезпечення передбачає формування багаторівневої системи управління інвестиційною діяльністю з реалізацією функцій планування, координації, мотивації і контролю. Інституціональне забезпечення пов'язане з формуванням і розвитком інститутів, що відбивають економічні інтереси виробників, мотивованих для участі в інвестиційному процесі. Фінансове забезпечення полягає у визначенні потреби галузі, підприємств, господарств в інвестиціях, встановленні потенційних джерел фінансування і їх залученні в інвестиційний процес. Пожвавлення і підвищення результативності інвестиційної діяльності багато в чому визначається інформаційним забезпеченням, що пов'язано зі створенням єдиного інвестиційного банку даних, що дозволяє акумулювати інформацію про стан, тенденції і проблеми інвестиційного процесу.

Механізм інвестиційного забезпечення вимагає визначення потреби фермерських господарств (об'єднань господарств) в інвестиціях. У пропонованій методиці необхідний розмір інвестицій визначається

виходячи з прогнозованого обсягу виробництва й оптимального параметра капиталоемності галузі.

Орієнтирами у визначенні обсягів виробництва можуть бути як норми споживання продуктів харчування, так і цільові індикатори стратегічних програм розвитку сільського господарства.

В основі інвестиційної стратегії лежить комплексний еволюційний розвиток. За найближчий період необхідно вкласти в сільське господарство області 28,6 млрд грн, що дозволить забезпечити розширене відтворення. При цьому потреба в інвестиціях пов'язана з майбутньою галузевою структурою аграрної системи. Основний інвестиційний потік повинен бути переспрямований у тваринництво. Щорічний темп приросту інвестиційних ресурсів у цю галузь складе 13,6 %.

Дуже складним залишається питання реального фінансування інвестиційного процесу. У вирішенні питання інвестиційного забезпечення структурних перетворень представляється доцільним формування спеціалізованого інституту – Агентства інвестицій і аграрного розвитку, основною метою діяльності якого є залучення інвестицій у сільське господарство.

Найбільш прийнятною організаційно-правовою формою Агентства є некомерційне партнерство, оскільки, засноване на членстві, воно сприяє залученню додаткових ресурсів і формуванню власного бюджету, що направляється на надання сприяння її членам – фермерським господарствам у здійсненні інвестиційної діяльності. У той же час Агентство має можливість надання платних послуг у форматі цілей організації. Економічна підтримка некомерційного партнерства органами державної влади і місцевого самоврядування може здійснюватися у формі розміщення замовлення на надання послуг для державних потреб по організації інвестиційного процесу і залученню інвестицій у сільське господарство, оформлюваного державним контрактом.

При цьому діяльність Агентства буде будуватися з урахуванням економічних інтересів всіх основних суб'єктів інвестиційного процесу, і передбачати виконання широкого спектра функцій (рис. 1).

Створення і функціонування Агентства інвестицій і аграрного розвитку стане важливим напрямком у прискоренні структурних перетворень і буде сприяти економічному розвитку і росту сільського господарства.

В умовах скорочення державних інвестицій з державного бюджету, при величезних інвестиційних потребах особливого значення набуває цілеспрямований вихід активних представників малого бізнесу на закордонних і вітчизняних інвесторів. При цьому форми і методи фінансування інвестиційних проєктів для них можуть бути різні.

Функції НП «Агентство інвестицій і аграрного розвитку»	Інвестиційне планування і прогнозування	<ul style="list-style-type: none"> - участь у підготовці відомчих програм і інвестиційних стратегій на рівні регіону, міста; - розробка інвестиційних проектів для сільгосптоваровиробників; - розробка проектів в сфері приватно-державного партнерства.
	Інвестиційний консалтинг	<ul style="list-style-type: none"> - консультаційна підтримка реалізації нововведень; - оптимізація структури джерел інвестиційних ресурсів; - підбір форм і методів фінансування інвестицій; - організація навчання і підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері інвестиційної діяльності.
	Інвестиційні комунікації	<ul style="list-style-type: none"> - формування бази даних інвестиційних проектів; - підготовка аналітичних і інформаційних матеріалів про організацію інвестиційного процесу у галузі; - організація контактів бізнесу і влади - підготовка і проведення форумів, семінарів, конференцій і виставок, організація переговорів.
	Інвестиційний аналіз	<ul style="list-style-type: none"> - проведення аналізу інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, виявлення впливу інвестиційних процесів на стан аграрної економіки, підготовка пропозицій по створенню сприятливих умов для здійснення інвестиційної діяльності і розвитку аграрного підприємництва; - проведення аналізу фінансового ринку і підготовка пропозицій по залученню позабюджетних інвестицій у сільське господарство; - проведення експертизи інвестиційних проектів
	Координація інвестиційної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> - здійснення організаційного, інформаційного, юридичного супроводження проекту; - залучення вітчизняних та іноземних інвестицій; - забезпечення гарантій інвесторам; - підбір учасників для реалізації проектів.

Рис. 1. Основні функції НП "Агентство інвестиції й аграрного розвитку"

У цьому зв'язку розроблені схема учасників інвестиційної діяльності і технологія інвестування покликані допомогти підприємцям вирішити конкретні задачі по залученню засобів і участі в процесі створення чи поповнення запасу капіталу за рахунок іноземних і вітчизняних інвестицій. Збільшення високоефективних інвестицій в окремі галузі української економіки є найважливішою передумовою економічного підйому країни і її регіонів.

У вирішенні питання інвестиційного забезпечення структурних перетворень представляється доцільним формування спеціалізованого інституту – Агентства інвестицій і аграрного розвитку, основною метою діяльності якого є залучення інвестицій у сільське господарство.

Література:

1. Амосов О. Ю. Фермерство як форма, підприємництва в аграрній сфері / О.Ю. Амосов // АгроСвіт. – 2008. – № 8. – С. 4-6.

2. Колокольчикова І.В. Сучасний стан розвитку фермерських господарств // Держава та регіони (серія: економіка та підприємництво). – 2002. – №3. – С. 71-74.

3. Мохненко А.С. Розвиток фермерських господарств в системі факторів конкурентного середовища: теорія, методологія, практика: дис. ... д-ра. екон. наук : 08.00.04 / Мохненко Андрій Сергійович; Міжнародний університет бізнесу і права. – Херсон, 2011. – 435 с.

4. Селянське (фермерське) господарство // Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посіб. / Варналій З.С. – К.: «Знання-Прес», 2002. – С. 95 -106.

5. Топіха І.Н. Економіка аграрних підприємств: курс лекцій / І.Н. Топіха; Миколаївський державний аграрний університет. – Миколаїв: Видавничий відділ МДАУ, 2005. – 320 с.

Тищенко М. П.

Генезис предмета политической экономии

Постановка проблемы. Самоопределение предмета любой отдельно взятой науки, в данном случае политической экономии – важное условие и исходный принцип ее самоосмысления, самооценки и самосознания как научной дисциплины, так как вся без исключения последующая содержательная характеристика этой науки органически проистекает от ее предметной определенности.

СЕКЦІЯ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ

Андрос С. В. Капіталізація банків як процес збільшення власного капіталу для здійснення кредитно-інвестиційної діяльності	164
Зайчук С. В. Короткий аналіз перспектив розвитку добровільного медичного страхування в Україні	170

СЕКЦІЯ 4. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Енверов Р. Р. Організаційно-економічне та інституціональне забезпечення соціально-економічного розвитку в контексті євроінтеграції: досвід Туреччини	173
Мохненко А. С. Інституційне забезпечення інвестиційного розвитку сільського господарства	177
Тищенко М. П. Генезис предмета политической экономии	181
Щурко У. В. Інституціональні передумови формування системи економічної безпеки держави	185
Vedekhin A. The problems of instrumental provision for development and realization of youth policy in the region	191

СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Березюк В. И. Аудит как культурно-исторический и экономический феномен	195
Парасоцкая Н. Н. Методы принятия управленческих решений	203

СЕКЦІЯ 6. ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Герасимчук В. И. Конвергенция экономики Украины в условиях расширения ЕС	210
Джула Ю. В. Ринок праці країн ЦСЄ: особливості регулювання ...	216
Дицьо Т. А. Участь України у міжнародному кооперативному русі	221
Засадко В. В. Вплив підготовки та проведення Євро-2012 на розвиток прикордонної інфраструктури України	225
Лапшина І. А., Гімасва О. О. Інтелектуальна міграція як соціальний феномен	229
Лапшина І. А., Лотоцька Н. І. Міграції українців у світлі візового режиму з ЄС та перспективи його лібералізації	237